

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการตามแผนยุทธศาสตร์
ของสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร

โครงการเผยแพร่งานวิจัยและนวัตกรรมผ่านสื่อสู่เกษตรกร

โดย

นายพิชัย สมบูรณ์วงศ์ นายสมศักดิ์ สิริ

ฝ่ายนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

รายงานผลงานการดำเนินงาน
โครงการตามแผนยุทธศาสตร์
ของสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร

โครงการ เผยแพร่งานวิจัยและนวัตกรรมผ่านสื่อสู่เกษตรกร

ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ ประจำปี 2553

จำนวน 22,500 บาท

หัวหน้าโครงการ	นายพิชัย	สมบุญวงศ์
ผู้ร่วมโครงการ	นางสมศักดิ์	ศิริ

งานโครงการเสร็จสิ้นสมบูรณ์

วันที่ 30 ก.ย. 54

สารบัญ

คำนำ	1
โครงการ	2
หลักการและเหตุผล	2
สอดคล้องประเด็นยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย	2
แผนงาน	2
ผู้รับผิดชอบ	3
วัตถุประสงค์โครงการ	3
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	3
วิธีการดำเนินการ	3
ระยะเวลาดำเนินงาน	3
เป้าหมายผลผลิตและตัวชี้วัด	3
ผลการดำเนินงาน	4
ผลงานวิจัยผ่านสื่อวิทยุ	4
ผลงานผ่านสื่อหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ	9
ผลงานวิจัยผ่านสื่อโทรทัศน์	33
ผลงานนิทรรศการ ภายในมหาวิทยาลัย	35
ผลงานนิทรรศการ ภายนอกมหาวิทยาลัย	36

คำนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพทางการเกษตร อาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ ไม้ดอกไม้ประดับ ทำให้เกษตรกรที่ประกอบอาชีพการเกษตรต่าง ๆ มีต้นทุนการผลิตสูงขึ้น แต่ต้องประสบกับปัญหาในฤดูกาลผลผลิตออกสู่ท้องตลาดพร้อมกัน ทำให้ราคาคงต่ำ ไม่คุ้มกับต้นทุนการผลิต ปัจจุบันเทคโนโลยีพัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว กลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการด้านปัจจัยการผลิตพยายามมองหากลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มใหญ่ของประเทศ นั่นก็คือกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนารูปแบบการโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ บางครั้งโฆษณาสรรพคุณที่เกินความเป็นจริง โดยอาศัยเกษตรกรที่ไม่เข้าใจและขาดประสบการณ์ ความรู้ ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรจึงควรที่จะเข้าไปช่วยเหลือเกษตรกรเหล่านั้น ให้มีความรู้และทักษะในการทำการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตมีคุณภาพ รักษาระบบนิเวศน์ สุขภาพร่างกาย สมบูรณ์แข็งแรง โดยการให้ความรู้ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ และผลงานวิจัยและนวัตกรรมของนักวิจัยและบุคลากรในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ บางครั้งไม่ได้นำออกมาเผยแพร่สู่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไม่ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ ดังนั้นจึงสมควรที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักวิจัยจะได้มีการนำนักวิจัยไปเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์กับเกษตรกรและประชาชนทั่วไป

1. ชื่อโครงการ โครงการเผยแพร่งานวิจัยและนวัตกรรมผ่านสื่อสู่เกษตรกร

2. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพทางการเกษตร อาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ ไม้ดอกไม้ประดับ ทำให้เกษตรกรที่ประกอบอาชีพการเกษตรต่าง ๆ มีต้นทุนการผลิตสูงขึ้น แต่ต้องประสบกับปัญหาในฤดูกาลผลผลิตออกสู่ท้องตลาดพร้อมกัน ทำให้ราคาคต่ำ ไม่คุ้มกับต้นทุนการผลิต ปัจจุบันเทคโนโลยีพัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว กลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการด้านปัจจัยการผลิตพยายามมองหากลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มใหญ่ของประเทศ นั่นก็คือกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนารูปแบบการโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ บางครั้งโฆษณาสรรพคุณที่เกินความเป็นจริงโดยอาศัยเกษตรกรที่ไม่เข้าใจและขาดประสบการณ์ความรู้ ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรจึงควรที่จะเข้าไปช่วยเหลือเกษตรกรเหล่านั้น ให้มีความรู้และทักษะในการทำการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตมีคุณภาพ รักษาระบบนิเวศน์ สุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง โดยการให้ความรู้ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ และผลงานวิจัยและนวัตกรรมของนักวิจัยและบุคลากรในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ บางครั้งไม่ได้นำมาออกมาเผยแพร่สู่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไม่ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ ดังนั้นจึงสมควรที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักวิจัยจะได้มีการนำนักวิจัยไปเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์กับเกษตรกรและประชาชนทั่วไป

3. สอดคล้องประเด็นยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยข้อที่ 2. ความเป็นเลิศด้านการวิจัยและนวัตกรรม

เป้าประสงค์มหาวิทยาลัยข้อที่ 2.1 ผลงานวิจัยและนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะด้าน

การเกษตรสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเป็นที่ยอมรับในระดับ

นานาชาติ 2.2. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และเสริมสร้างขีดสมรรถนะของบุคลากรด้านการเกษตรเชิงบูรณาการ

กลยุทธ์มหาวิทยาลัย ข้อที่ 2.1.1 สร้างให้มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้(Learning Organization) โดยเฉพาะในเชิงการเกษตร

ตัวชี้วัดที่ ร้อยละของงานวิจัยและสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติต่ออาจารย์ประจำและหรือนักวิจัยประจำ

สอดคล้องประเด็นยุทธศาสตร์หน่วยงานข้อที่1 ความเป็นเลิศด้านการวิจัยและนวัตกรรม

เป้าประสงค์หน่วยงาน - ผลงานวิจัยและนวัตกรรมโดยเฉพาะด้านการเกษตร สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ

กลยุทธ์หน่วยงาน - กำหนดนโยบายทิศทางและแผนแม่บทการวิจัยเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยเน้นทางการเกษตรให้สอดคล้องทิศทางการพัฒนาประเทศ - พัฒนาระบบและกลไกการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและสร้างสรรค์ - พัฒนาศักยภาพนักวิจัยทุกระดับ - พัฒนาคุณภาพงานวิจัย

ตัวชี้วัดหน่วยงาน - จำนวนโครงการวิจัยที่สำนักวิจัยฯ ผลักดันเพื่อตอบสนองประเด็นยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ด้านลำไย กส้วยไม้ สมุนไพร เกษตรอินทรีย์ และอาหารปลอดภัยของมหาวิทยาลัย

4. ผู้รับผิดชอบ นายพิชัย สมบูรณ์วงศ์

5. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของนักวิจัยโดยผ่านสื่อวิทยุ
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของนักวิจัยโดยผ่านสื่อหนังสือพิมพ์
3. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ โดยผ่านสื่อโปสเตอร์โดยการจัดแสดงนิทรรศการและการสาธิต

6. หน่วยงานที่รับผิดชอบ ฝ่ายนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร

7. วิธีดำเนินงาน

1. นำผลงานวิจัยผ่านสื่อวิทยุสัปดาห์ละ 1 เรื่อง
2. นำผลงานวิจัยผ่านสื่อหนังสือพิมพ์
3. จัดนิทรรศการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยมีเครือข่ายร่วมจัดนิทรรศการด้วย 5 หน่วยงาน

8. ระยะเวลาดำเนินโครงการเริ่มต้น 1 ตุลาคม 2553 สิ้นสุด 30 กันยายน 2554 รอบระยะเวลา 1 ปี

9. เป้าหมายผลผลิตและตัวชี้วัด

9.1 กิจกรรม การนำผลงานวิจัยของนักวิจัยของนักวิจัยและนวัตกรรมเผยแพร่โดยผ่านสื่อวิทยุ ทางสถานีวิทยุ มก. ใน ระบบ AM STERO คลื่นความถี่ 612 กิโลเฮิร์ต

เชิงปริมาณ ได้ผลงานวิจัยที่ออกเผยแพร่ผลงานและนวัตกรรมโดยผ่านสื่อวิทยุเดือนละ ๒ ครั้ง

เชิงคุณภาพ เกษตรกรได้ความรู้จากผลงานวิจัย สามารถนำไปปรับใช้กับการเกษตรได้เพิ่มขึ้น

ความพึงพอใจร้อยละ 75

9.2 กิจกรรม การนำผลงานวิจัยของนักวิจัยและนวัตกรรมเผยแพร่ผ่านสื่อ วารสาร หนังสือพิมพ์ หรือโทรทัศน์

เชิงปริมาณ ได้ผลงานวิจัยเผยแพร่ลงใน วารสารหนังสือพิมพ์ หรือโทรทัศน์ อาทิตย์ละ 1 เรื่อง 72 เรื่อง/ปี **เชิงคุณภาพ** เกษตรกรได้รับความรู้จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมและเป็นการเผยแพร่และเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยแม่โจ้และมีผู้สนใจติดต่อสอบถาม

9.3 กิจกรรม การนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเผยแพร่โดยผ่านสื่อโปสเตอร์(การจัดนิทรรศการ)

เชิงปริมาณ มีการสร้างเครือข่ายหน่วยงานที่ร่วมกันจัดแสดงนิทรรศการและการสาธิตอย่างน้อย 5 หน่วยงาน

จัดหน่วยงานภายใน ปีละ 2 ครั้ง/ปี มีผู้ชม 1,100 คน

จัดหน่วยงานภายนอกปีละ 3 ครั้ง/ปี มีผู้ชม 3,000 คน

เชิงคุณภาพ เกษตรกรได้รับความรู้จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมและเป็นการเผยแพร่ผ่านโปสเตอร์โดย การจัดนิทรรศการและการสาธิต

10. ผลการดำเนินงาน

10.1 ผลงานวิจัยผ่านสื่อวิทยุ

10.1.1 งานวิจัยเรื่องปลูกเลี้ยง “เอื้องชะห่อม” กล้วยไม้ไทยดอกหอมในชุมชน

โดย นายสมยศ มีสุข ฝ่ายยุทธศาสตร์และประสานงานวิจัย สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ.เชียงใหม่

หลักการและเหตุผล

เอื้องชะ หรือเอื้องชะห่อม เป็นกล้วยไม้พื้นเมืองที่สำคัญของภาคเหนือ ดอกสีขาว ขนาด 2 – 3 เซนติเมตร มีกลิ่นหอม กลีบหนาเป็นมัน บานได้นาน ออกดอกตามข้อ 1 – 3 ดอกต่อข้อ ปากมี 3 แฉก กลีบปากสีเหลือง สีเหลืองอมเขียว หรือสีเหลืองอมแสด มักเกาะอยู่ตามต้นไม้ใหญ่ บนภูเขาสูง อากาศหนาวเย็น ขึ้น มีเมฆหมอกปกคลุมตลอดปี ดอกบานสะพรั่งส่งกลิ่นหอมอ่อน ๆ ท่ามกลางความหนาวเย็นของหมอกหนา ในช่วงเดือนพฤศจิกายน – กุมภาพันธ์ ในประเทศไทยพบมากในพื้นที่ป่าดิบแล้งและป่าสนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนและเชียงใหม่ที่ความสูงจากระดับน้ำทะเล 1,000 เมตรขึ้นไป แต่จากสภาพการณ์ปัจจุบัน ซึ่งพื้นที่ป่าไม้อันเป็นแหล่งกำเนิดถูกทำลายลงอย่างมาก ตลอดจนปัญหาการลักลอบเก็บต้นออกจากป่าเพื่อจำหน่ายคราวละมาก ๆ ส่งผลให้จำนวนเอื้องชะห่อมในป่าลดปริมาณลงอย่างต่อเนื่องทุกปี

เอื้องแซะหอมเป็นกล้วยไม้ไทยที่มีศักยภาพในเชิงเศรษฐกิจ ทั้งเพื่อการผลิตเป็นต้นกล้วยไม้ กระถางดอกหอม และการปลูกเลี้ยงเพื่อผลิตดอกสำหรับนำไปสกัดเป็นน้ำหอมหรือเครื่องหอม การส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ป่าแหล่งกำเนิดซึ่งส่วนใหญ่มีฐานะยากจนได้ปลูกเลี้ยงเป็นการค้า เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถอนุรักษ์และพัฒนาเอื้องแซะหอมอย่างยั่งยืนได้ ดังนั้น จึงได้จัดทำโครงการวิจัยเพื่อศึกษา หารูปแบบการปลูกเลี้ยงที่ง่ายและเหมาะสมกับพฤติกรรมของคนในชุมชน โดยได้เปรียบเทียบชนิดของภาชนะและวัสดุปลูกที่มีราคาถูกและหาได้ง่ายในท้องถิ่นซึ่งทำให้อเอื้องแซะหอมเจริญเติบโตดี มีดอกดก เพื่อการสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ ตลอดจนเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของคนในชุมชนและประชาชนที่สนใจ ทั้งยังสามารถลดปัญหาการลักลอบเก็บต้นออกมาจากป่าได้อีกทางหนึ่ง

การนำไปใช้ประโยชน์

การปลูกเลี้ยงเอื้องแซะหอมนั้นไม่ยาก โดยควรมีการปฏิบัติดูแลให้สอดคล้องกับอายุต้น และระยะการพัฒนารูปทรงต้นในรอบปี การวิจัยเริ่มจากการนำต้นกล้าที่อนุบาลในกระถางขนาด 1 นิ้ว (ต้นกล้วยไม้ 1 นิ้ว) ซึ่งใช้สแฟกนัมมอสเป็นวัสดุปลูกไปปลูกเลี้ยงภายใต้โรงเรือนพรางแสงหลังคาพลาสติกกันฝนในพื้นที่ชุมชน 4 แห่ง ได้แก่ บ้านน้ำกาด บ้านแม่สุยะ บ้านทุ่งมะसान และบ้านนาปลาจาด ต.ห้วยผา อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน ดูแลรักษาโดยรดน้ำวันละครั้งในตอนเช้า ช่วงฤดูฝนควบคุมความชื้นไม่ให้สูงเกินไปเพราะทำให้ต้นเน่าตายได้ง่าย ฉีดพ่นปุ๋ยเกร็ดสูตร 21-21-21 อัตรา 25 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 15 วัน ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงสลับกันทุก 15 วัน จนถึงช่วงเดือนตุลาคม ซึ่งพบว่า ต้นกล้าที่ปลูกเลี้ยงมีการเจริญเติบโตทางด้านต้นและใบที่ดี มีการพัฒนาจำนวนและขนาดลำลูกกล้วยได้ไม่แตกต่างกัน ต้นที่ปลูกเลี้ยงที่บ้านทุ่งมะसानมีจำนวนใบมาก แต่มีอัตราการตายสูงกว่าต้นในชุมชนอื่น ๆ

การปลูกเลี้ยงระยะต้นกล้วยไม้รุ่น โดยในช่วงต้นฤดูฝนได้ย้ายต้นกล้าที่อายุครบปีลงปลูกในภาชนะและวัสดุที่แตกต่างกัน 4 ชนิด คือ 1.) ปลูกลงในกระถางพลาสติก 3.5 นิ้ว โดยใช้ตุ้มกาบมะพร้าว หรือ 2.) เปลือกสนเป็นวัสดุปลูก 3.) ปลูกลงในกระเช้าพลาสติก 3 นิ้ว โดยไม่เติมวัสดุปลูก และ 4.) ปลูกต้นติดท่อนไม้ ดูแลรักษาโดยรดน้ำเมื่อผิววัสดุปลูกหมาดแห้ง ในช่วงเดือนเมษายน – กันยายน ฉีดพ่นปุ๋ยเกร็ดสูตร 21-21-21 อัตรา 25 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 15 วัน ในเดือนตุลาคมให้ปุ๋ยที่มีฟอสฟอรัสสูง (10 – 52 – 17) และในเดือนพฤศจิกายนให้ปุ๋ยที่มีโปแตสเซียมสูง (7-17-35) จนกระทั่งต้นทิ้งใบไปประมาณครึ่งหนึ่งจึงงดให้ปุ๋ย โดยฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา แมลงและไรแดง ทุก 15 วัน ซึ่งพบว่า เปลือกสนและตุ้มกาบมะพร้าวเป็นวัสดุปลูกทำให้ต้นเจริญเติบโตได้ดี โดยมีจำนวนลำลูกกล้วย และจำนวนใบมาก มีอัตราการตายของต้นน้อยกว่าต้นที่ปลูกโดยไม่เติมวัสดุและต้นที่ปลูกติดท่อนไม้ การใช้ตุ้มกาบมะพร้าวและไม่เติมวัสดุปลูกทำให้มีจำนวนต้นที่พัฒนาดอก และจำนวนดอกต่อต้นมากที่สุด

การปลูกเลี้ยงระยะต้นเจริญพันธุ์หรือออกดอก ดูแลรักษาเช่นเดียวกับระยะต้นกล้าไม้รุ่น ซึ่งพบว่า เปลือกสนและตุ้มก้ามมะพร้าวเป็นวัสดุปลูกที่ทำให้ต้นพัฒนาลำลูกกล้วยได้จำนวนมาก แต่ยังคงมีจำนวนลำใหม่ ขนาดความกว้างและสูงลำ รวมถึงจำนวนต้นที่พัฒนาดอกไม่แตกต่างจากวัสดุชนิดอื่น ส่วนการปลูกต้นติดท่อนไม้ทำให้ได้ต้นที่สามารถออกดอกได้น้อยที่สุด ซึ่งต้นที่บ้านทุ่งมะส้านและบ้านนาปลาจาดซึ่งปลูกโดยใช้ตุ้มก้ามมะพร้าว ต้นบ้านน้ำกักที่ปลูกโดยไม่เติมวัสดุ และต้นบ้านแม่สุยะที่ปลูกโดยใช้เปลือกสนมีจำนวนดอกต่อต้นมากไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า เอื้องแซะหอมเป็นกล้วยไม้ไทยที่สามารถปลูกเลี้ยงให้เจริญเติบโตและออกดอกได้ดีในพื้นที่ของภาคเหนือ โดยต้องเข้าใจถึงธรรมชาติและนิสัยของกล้วยไม้ชนิดนี้ด้วย ในระยะต้นกล้าซึ่งต้นยังอ่อนแอควรปลูกเลี้ยงภายใต้โรงเรือนที่กันแดดและเมื่อดม ส่วนระยะต้นรุ่นและระยะต้นเจริญพันธุ์ควรปลูกเลี้ยงภายใต้สภาพร่มเงาที่พรางแสงลง 60 – 70% โดยควรฉีดพ่นปุ๋ยและสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแมลงอย่างสม่ำเสมอในทุกๆระยะการเจริญเติบโต ซึ่งทำให้เอื้องแซะหอมสามารถที่จะออกดอกได้เมื่ออายุเพียง 2 ปี ภาชนะและวัสดุปลูกที่แตกต่างกันทั้ง 4 ชนิด สามารถใช้ปลูกเลี้ยงได้ แต่ชนิดที่เหมาะสมคือกระถางพลาสติก 3.5 นิ้ว ใช้ตุ้มก้ามมะพร้าวหรือเปลือกสนเป็นวัสดุปลูก โดยตุ้มก้ามมะพร้าวเป็นวัสดุที่เกษตรกรชื่นชอบ เนื่องจากปลูกเลี้ยงและดูแลรักษาง่าย เก็บรักษาความชุ่มชื้นได้ดีกว่าเปลือกสนเป็นของเหลือใช้ในครัวเรือนจึงหาได้ง่ายในท้องถิ่น และมีราคาถูก

10.1.2 งานวิจัยเรื่อง อิทธิพลของปุ๋ยทางดินต่อการเจริญเติบโตของมะนาวพันธุ์แป้นทะวายที่ปลูกในภาชนะ

หลักการและเหตุผล

มะนาวนับได้ว่าเป็นไม้ผลหรือพืชสวนครัวที่มีความจำเป็นและอยู่คู่กับการประกอบอาหารในชีวิตประจำวันของคนไทยมาช้านาน ฤดูกาลที่มะนาวออกสู่ตลาดมากคือช่วงมิถุนายนถึงพฤศจิกายน คือมะนาวในฤดู ทำให้จำหน่ายราคาถูก ไม่คุ้มค่ากับค่าแรงในการเก็บมะนาว แต่การผลิตมะนาวนอกฤดูให้ผลผลิตออกสู่ตลาดช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคม สามารถจำหน่ายในราคาแพงผลละ 2-8 บาท อย่างไรก็ตามการผลิตมะนาวนอกฤดูต้องอาศัยองค์ความรู้และเทคนิคการบังคับให้มะนาวออกดอกและติดผลนอกฤดู การบังคับการออกดอกนอกฤดูมีหลายวิธีการ เช่น โดยการใช้สารพาโคลบิวทราโซล อัตรา 5-10 กรัมต่อต้น (ทรงพุ่มกว้าง 1 เมตรใช้สาร 5 กรัม) โดยชุบบริเวณโคนต้นลึกประมาณ 1-2 นิ้ว (วินัย 2554) หรือการปลูกมะนาวในวงบ่อซีเมนต์หรือกระถาง ซึ่งเหมาะสำหรับเกษตรกรที่มีพื้นที่น้อย ดินปลูกพืชอื่นๆ ไม่เหมาะสม สามารถทำเป็นอาชีพหรืออาชีพเสริมได้ดี สามารถบังคับให้ออกดอกและติดผลตามที่เราต้องการได้ ผลผลิตประมาณ 150-750 ผลต่อต้น (นรินทร์2549) โดยการงดให้

น้ำมะนาว แต่การปลูกมะนาวในวงบ่อซีเมนต์ มีข้อจำกัดคือ เคลื่อนย้ายยาก และไม่สามารถขยายทั้งต้นได้ ดังนั้นจึงมีการศึกษาการปลูกมะนาวในกระถางมังกร ขนาด 1 ปีป โดยได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร ปีงบประมาณ 2553 พบว่าการปลูกมะนาวพันธุ์เป็นพะวายในกระถาง

การนำไปใช้ประโยชน์

การปลูกมะนาวในกระถาง

ข้อดีคือ

1. สามารถใช้พื้นที่น้อย
2. ยกหรือเคลื่อนย้ายไปวางตรงไหนก็ได้ในบริเวณบ้าน หรือ แนวถนนบริเวณบ้าน
3. เป็นไม้ประดับได้
4. ออกดอกติดผลหรือมีมะนาวกินตลอดปี
5. สร้างรายได้ คือ ขายผลมะนาวหรือขยายทั้งกระถาง

1. **กระถางที่จะใช้ปลูกมะนาว** ควรเป็นกระถางมังกรที่มีขนาดเหมาะสมและดูแล้วยางงาม จะต้องมีความกว้าง 15 นิ้ว ความสูง 15 นิ้ว คัดง่าย ๆ คือ ผสมดินปลูกแล้ว สามารถบรรจุดินปลูกได้ 1 ปีปครึ่ง และต้องเจาะรูด้านใต้ภาชนะขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 นิ้ว 3-5 รูเพื่อระบายน้ำ เพราะระบบรากของมะนาวอ่อนแอไม่ชอบน้ำขัง

2. **พันธุ์มะนาว** สามารถปลูกมะนาวได้แทบทุกพันธุ์ เอาเป็นว่าปลูกพันธุ์อะไรก็ได้ เป็นพันธุ์ที่ตนปลูกกินและสามารถขายได้ แต่ขอแนะนำว่าปลูกมะนาวพันธุ์ที่มีการออกดอกติดผลง่าย ผลมีขนาดใหญ่ เปลือกบาง มีน้ำมาก กลิ่นหอม และทนทานต่อโรคและแมลง ได้แก่พันธุ์เป็นพะวาย หาซื้อได้ทั่วไป เลือกซื้อต้นที่มีลูกติด จะรู้ว่าเป็นพันธุ์เป็นจริง ๆ ต้องไม่มีโรค ติดมากับต้นพันธุ์ โรคที่สำคัญคือโรคแคงเกอร์ จะติดที่ใบ กิ่ง และผล ราคาจะไม่เกินต้นละ 50 บาท ราคาตั้งแต่ 25-50 บาทโดยทั่วไป ถ้าท่านที่ไม่อยากเสียเงินซื้อ ก็สามารถไปเลือกตอนมะนาวที่บ้านเพื่อนหรือญาติ ๆ ที่มีต้นมะนาวได้ ตอนง่าย 20 วันหลังจากตอนก็ออกรากแล้ว

3. **ดินปลูก** มะนาวชอบดินร่วนซุย อินทรีย์วัตถุมาก ดินดำ 1 ส่วน แกลบที่หุหรือย่อยสลายแล้ว สังกะสีได้ก็สัจะเริ่มเปลี่ยนเป็นสีดำ 2 ส่วน ปุ๋ยคอกที่ย่อยสลายแล้วมูลวัว มูลควาย ก็ได้ 1 ส่วน ผสมคลุกเคล้าให้เข้ากัน

4. **ใช้เศษกระถางรองรูกันกระถางหรือภาชนะเพื่อระบายน้ำ** แล้วตักดินปลูกใส่ลงในภาชนะประมาณเศษ 1 ส่วน 3 นำต้นมะนาวที่เตรียมไว้ลงปลูกโดยต้องเอาถุงพลาสติกออกก่อน อย่าให้ดินภายในถุงแตก จะใช้คัทเตอร์ กรีดถุงตามยาวแล้วค่อยดึงออก แล้วกลบดินลงไป เหลือปากขอบภาชนะประมาณ 3 นิ้ว รดน้ำให้ชุ่มพื้นที่ที่เหลือเอาเศษหญ้าแห้งหรือฟางแห้งคลุมลงไปดินภายในภาชนะจะไม่แห้งจากแดดเผา เอาไม้ไผ่ปักผูกต้นให้ติดกับไม้กันลมโยก ตั้งไว้กลางแจ้งให้ได้แสงแดดตลอดทั้งวัน ใช้อิฐหรือซีเมนต์บดล้อมรอบพื้นที่ก่อนตั้งกระถางไม่ให้กระถางสัมผัสกับพื้นดินจะช่วยระบายน้ำและบังคับการออกดอกของมะนาวได้ง่าย

5. การปฏิบัติดูแลรักษา

การให้น้ำ ถ้าหากคลุมด้วยหญ้าแห้งหรือฟางแห้ง ให้รดน้ำวันเว้นวันก็ได้

การให้ปุ๋ย จะใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยเคมีก็ได้ เดือนละครั้ง

สังเกตดู ถ้าหากดินปลูกยุบตัวต้องเติมดินปลูกได้เท่าระดับเดิม

โรคและแมลง ช่วงมะนาวแตกใบอ่อนศัตรูที่สำคัญคือหนอนชอนใบ จะต้องพ่นสมุนไพรน้ำส้มควันไม้ที่ตกตะกอนแล้ว อัตราน้ำส้มควันไม้ 1 ส่วนต่อน้ำ 150 ส่วน หรือ 150 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงอะบาเม็กติน ทุกครั้ง สามารถผสมสารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์เพื่อป้องกันกำจัดโรคแคงเกอร์

เทคนิคการทำให้มะนาวติดลูกตลอดปี นิสัยของมะนาวจะออกดอกพร้อมๆ กับแตกใบอ่อน เพราะฉะนั้นจะต้องมีการตัดแต่งกิ่งมะนาวอยู่เสมอ ข้อสำคัญคือต้องตั้งกระถางไว้กลางแจ้งให้ได้รับแสงแดดตลอดทั้งวัน การจะบังคับให้มะนาวติดผลนั้น ควรทำเมื่อปลูกมะนาวไปแล้วประมาณ 8-10 เดือน ช่วงเดือนสิงหาคม ควรตัดแต่งกิ่งแขนง กิ่งที่มีโรค กิ่งที่ติดดอกและผลมะนาวออกให้หมด หลังจากนั้นงดการให้น้ำมะนาวในเดือนตุลาคม ประมาณ 7-10 วัน สังเกตใบมะนาวมีอาการเหี่ยวหรือใบสลด ใบอาจจะร่วงบ้าง เริ่มให้ปุ๋ยสูตร 12-24-12 อัตรา 20 กรัม และรดน้ำตามทันที หลังจากนั้น 15 วัน มะนาวเริ่มแตกใบอ่อนและออกดอกเป็นสีขาว ควรพ่นสมุนไพรน้ำส้มควันไม้หรือยาฆ่าแมลง ไชเปอร์เมทิล ผสมกับคอปเปอร์ออกซีคลอ

ไรด์ หรือคอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ เพื่อป้องกันโรคและแมลงต่าง ๆ และหลังจากติดดอกแล้ว 4 เดือนก็สามารถเก็บผลมะนาวได้

10.2 ผลงานผ่านสื่อหนังสือพิมพ์และหนังสือต่าง ๆ

10.2.1 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,609 ประจำวันศุกร์ ที่ 1 ตุลาคม 2553

เรื่อง เทคนิคการเปลี่ยนยอดลำไยและลั่นจี่ต้นใหญ่

10.2.2 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,616 ประจำวันศุกร์ ที่ 8 ตุลาคม 2553

เรื่อง ปฏิกิริยาลำไยเก่าให้กลับมาให้ผลผลิตอีกครั้ง

10.2.3 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,623 ประจำวันศุกร์ ที่ 15 ตุลาคม 2553

เรื่อง เพาะเห็ด ตีนแรดเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

10.2.4 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,630 ประจำวันศุกร์ ที่ 22 ตุลาคม 2553

เรื่อง ปลุกผักในกระถางเป็นไม้ประดับและรับประทานได้

10.2.5 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,637 ประจำวันศุกร์ ที่ 29 ตุลาคม 2553

เรื่อง ปลุกเองกินเองเพื่อสุขภาพ

10.2.9 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,658 ประจำวันศุกร์ ที่ 19 พฤศจิกายน 2553

เรื่อง แม่โจ้เพิ่มประสิทธิภาพระบบการผลิตสายพันธุ์ปลาบึกและปลาหนังเนื้อขาว

10.2.10 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,665 ประจำวันศุกร์ ที่ 26 พฤศจิกายน 2553

เรื่อง ข้าวเก็บเกี่ยวให้ถูกวิธีดีต่อคุณภาพ

10.2.11 นิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้าน ปีที่ 23 ฉบับที่ 491 ประจำวันที่ 15 พฤศจิกายน 2553

เรื่อง เทคนิคการเปลี่ยนยอดลำไยและลิ้นจี่ต้นใหญ่

10.2.12 นิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้าน ปีที่ 23 ฉบับที่ 491 ประจำวันที่ 15 พฤศจิกายน 2553

เรื่อง ตัดแต่งกิ่งแก้วมังกรเพิ่มผลผลิต 25 – 30 เปอร์เซ็นต์

10.2.13 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,672 ประจำวันศุกร์ที่ 3 ธันวาคม 2553

เรื่อง แม่ใจวิจัยปลูกเลี้ยง “เอื้องแซะหอม” กล้ายไม้ไทยดอกหอมในชุมชน

10.2.14 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,679 ประจำวันศุกร์ที่ 10 ธันวาคม 2553

เรื่อง โรคและแมลงศัตรูของมะม่วงช่วงออกดอก

10.2.15 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,686 ประจำวันศุกร์ ที่ 17 ธันวาคม 2553

เรื่องแม่ใจวิจัยเด่นบทบาทของเอ็นไซม์ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์

10.2.16 หนังสือพิมพ์ไทยนิรล ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,693 ประจำวันศุกร์ที่ 24 ธันวาคม 2553

เรื่อง เปลี่ยนฟางให้เป็นเงินเพิ่มรายได้จากการเพาะเห็ด

10.2.17 หนังสือพิมพ์ไทยนิลส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,700 ประจำวันศุกร์ที่ 31 ธันวาคม 2553

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของการผลิตลำไยนอกฤดู

10.2.18 วารสารเกษตรกรรมธรรมชาติ ฉบับที่ 9 /2553

เรื่อง เคล็ดลับการผลิตพืชนอกฤดูการ

10.2.19 วารสารเกษตรกรรมธรรมชาติ ปีที่ 34 ฉบับที่ 12 ธันวาคม 2553

เรื่อง เทคนิคการเปลี่ยนยอดลำไยต้นใหญ่

10.2.20 นิติศาสตร์เทคโนโลยีชาวบ้าน ปีที่ 23 ฉบับที่ 492 ประจำวันที่ 1 ธันวาคม 2553

เรื่อง ปฐวีตสวนลำไยเก่าให้กลับมาได้ผลผลิตอีกครั้ง

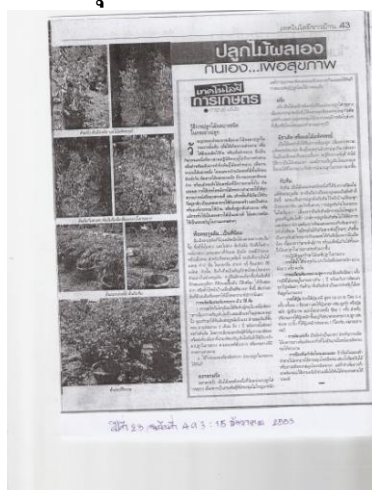
10.2.21 นิติศาสตร์เทคโนโลยีชาวบ้าน ปีที่ 23 ฉบับที่ 492 ประจำวันที่ 1 ธันวาคม 2554

เรื่อง ปลุกผักกินเองเพื่อสุขภาพ

10.2.22 นิติศาสตร์เทคโนโลยีชาวบ้าน ปีที่ 23 ฉบับที่ 493 ประจำวันที่ 15 ธันวาคม 2553

เรื่อง ปลุกไม้ผลเอง กินเพื่อสุขภาพ

10.2.23 นิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้าน ปีที่ 23 ฉบับที่ 493 ประจำวันที่ 15 ธันวาคม 2553

เรื่อง เพาะเห็ดดินแรด เป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

10.2.24 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,709 ประจำวันศุกร์ที่ 7 มกราคม 2557

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของการผลิตลำไยนอกฤดู

10.2.25 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,714 ประจำวันศุกร์ที่ 14 มกราคม 2554

เรื่อง การเลี้ยงสุกรแบบธรรมชาติ(หมูหลุม)

10.2.26 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,721 ประจำวันศุกร์ ที่ 21 ธันวาคม 2554

เรื่อง การสร้างโรงเรียนและคอกสำหรับหมูหลุม

10.2.27 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,728 ประจำวันศุกร์ ที่ 28 มกราคม 2554

เรื่อง การเตรียมพื้นที่คอกหมูหลุม

10.2.28 นิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้าน ปีที่ 23 ฉบับที่ 494 ประจำวันที่ 1 มกราคม 2554

เรื่อง แม่โจ้วปลูก “เลียงเอื้องแซะหอม” กล้ายไม้ไทยดอกหอมในชุมชน

10.2.28 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,735 ประจำวันศุกร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง การผลิตเชื้อราขาวหรือจุลินทรีย์ในท้องถิ่น

10.2.229 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,742 ประจำวันศุกร์ที่ 11 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ดินฟ้าอากาศแปรปรวน มีผลกระทบกับลันจี้

10.2.21 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,749 ประจำวันศุกร์ที่ 18 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง การทำนํ้าหมักจุลินทรีย์จากพืชสีเขียว

10.2.22 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,756 ประจำวันศุกร์ ที่ 25 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง แม่ใจกับการผลิตลายคุณภาพ

10.2.23 นิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้าน ปีที่ 23 ฉบับที่ 496 ประจำวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง เปลี่ยนฟางให้เป็นเงินเพิ่มรายได้...โดยการเพาะเห็ด

10.2.24 นิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้าน ปีที่ 23 ฉบับที่ 496 ประจำวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง วิธีดูแลลำไยช่วงแตกใบอ่อน

10.2.25 วารสารแม่โจ้ปริทัศน์ ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 ประจำ มกราคม-กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ปลุกมะนาวในกระถาง สร้างเงิน ลดภาวะโลกร้อน

10.2.25 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,763 ประจำวันศุกร์ที่ 4 มีนาคม 2554

เรื่อง การทำน้ำหมักจุลินทรีย์จากผลไม้สุก

10.2.24 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,770 ประจำวันศุกร์ที่ 11 มีนาคม 2554

เรื่อง เทคนิคการห่อไม่ผล

10.2.25 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,749 ประจำวันศุกร์ ที่ 18 มีนาคม 2554

เรื่อง การทำน้ำหมักจุลินทรีย์จากพืชสมุนไพร

10.2.26 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,756 ประจำวันศุกร์ ที่ 25 มีนาคม 2554

เรื่องการทำน้ำหมักจุลินทรีย์จากน้ำข้าวข้าวกับเปลือกไข่

10.2.27 นิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้าน ปีที่ 23 ฉบับที่ 498 ประจำวันที่ 1 มีนาคม 2554

เรื่อง เลี้ยงสุกรแบบธรรมชาติ (หมูหลุม)

10.2.28 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,791 ประจำวันศุกร์ที่ 1 เมษายน 2554

เรื่องการทำน้ำหมักจุลินทรีย์จากน้ำข้าวข้าวกับถ่านกระดุกสัตว์

10.2.29 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,798 ประจำวันศุกร์ที่ 8 เมษายน 2554

เรื่อง ชมพู่ผลร่วง ผลเล็ก รสชาติไม่หวาน จะอย่างไร

10.2.30 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,805 ประจำวันศุกร์ที่ 15 เมษายน 2554

เรื่อง การห่อล้นจัดการระบาดของหนอนเจาะข้าวผล

10.2.31 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,812 ประจำวันศุกร์ ที่ 22 เมษายน 2554

เรื่อง การทำน้ำหมักจุลินทรีย์จากน้ำข้าวข้าวกับนมสด (โยเกิร์ตหมักหมม)

10.2.32 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,819 ประจำวันศุกร์ ที่ 29 เมษายน 2554

เรื่อง เทคนิคการเลือกซื้อเลือกเก็บมะม่วง

10.2.33 นิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้าน ปีที่ 23 ฉบับที่ 501 ประจำวันที่ 15 เมษายน 2554

เรื่อง ทำน้ำหมักจุลินทรีย์จากพืชสีเขียว

10.2.34 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,826 ประจำวันศุกร์ที่ 6 พฤษภาคม 2554

เรื่อง การเพิ่มขนาดของผลลำไยให้ได้คุณภาพ

10.2.35 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,833 ประจำวันศุกร์ที่ 13 พฤษภาคม 2554

เรื่อง เหยื่อศัตรูร้ายของสุนัข

10.2.36 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,840 ประจำวันศุกร์ที่ 20 พฤษภาคม 2554

เรื่อง การทำน้ำหมักจุลินทรีย์จากสัตว์ (กุ้ง หอย ปู ปลา ไล่เดือน)

10.2.37 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,848 ประจำวันเสาร์ ที่ 28 พฤษภาคม 2554

เรื่อง ค้างวงศัตร์ร้ายทำลายมะพร้าว

10.2.38 วารสารแม่โจ้ปริทัศน์ ปีที่ 12 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน พฤษภาคม – มิถุนายน 2554

เรื่อง เทคนิคการห่อมะม่วง

10.2.39 นิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้าน ปีที่ 23 ฉบับที่ 503 ประจำวันที่ 15 พฤษภาคม 2554

เรื่อง เทคนิคการห่อมะม่วง

10.2.40 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,854 ประจำวันศุกร์ที่ 3 มิถุนายน 2554

เรื่อง ระวังแอนแทรกสนิมะม่วงฤดูฝน

10.2.41 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,861 ประจำวันศุกร์ที่ 10 มิถุนายน 2554

เรื่อง เทคนิคการขยายพันธุ์มะม่วงเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

10.2.42 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,868 ประจำวันศุกร์ที่ 17 มิถุนายน 2554

เรื่อง เทคนิคการขยายพันธุ์มะม่วง

10.2.43 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,835 ประจำวันศุกร์ ที่ 24 มิถุนายน 2554

เรื่อง เพาะต้นกล้ามะม่วงขายรายได้งาม

10.2.44 นิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้าน ปีที่ 23 ฉบับที่ 505 ประจำวันที่ 15 มิถุนายน 2554

เรื่อง ห่อผลล้นจ้อยอย่างไร ?

10.2.45 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,883 ประจำวันเสาร์ ที่ 2 กรกฎาคม 2554

เรื่อง การทำอาหารหมักสำหรับหมูหลุม

10.2.46 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,889 ประจำวันศุกร์ ที่ 8 กรกฎาคม 2554

เรื่อง การเลี้ยงและการจัดการหมูหลุม

10.2.47 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,896 ประจำวันศุกร์ ที่ 15 กรกฎาคม 2554

เรื่อง แม่โจ้กับ วช.ฝึกอบรม เทคนิคการผลิตมะนาวนอกฤดูในกระถาง

10.2.48 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,903 ประจำวันศุกร์ ที่ 22 กรกฎาคม 2554

เรื่อง แม่โจ้คิด แม่โจ้ทำ เครื่องหั่นย่อยขนาดเล็ก

10.2.49 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,903 ประจำวันศุกร์ ที่ 29 กรกฎาคม 2554

เรื่อง แม่ใจคิด แม่ใจทำ การทำปุ๋ยหมักอย่างง่ายไว้ใช้เอง

10.2.50 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,917 ประจำวันศุกร์ ที่ 5 สิงหาคม 2554

เรื่องการขยายพันธุ์มะนาว

10.2.51 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่ 14,924 ประจำวันศุกร์ ที่ 12 สิงหาคม 2554

เรื่อง ปลูกรักในภาชนะไว้กินเอง

10.2.52 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่14,931 ประจำวันศุกร์ ที่ 19 สิงหาคม 2554

เรื่อง การดูแลลำไยหลังจากการเก็บเกี่ยว

10.2.53 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่14,939 ประจำวันศุกร์ ที่ 26 สิงหาคม 2554

เรื่อง แนะนำน้ยอยหน้าปรับปรุงพันธุ์

10.2.54 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 41 ฉบับที่14,945 ประจำวันศุกร์ ที่ 2 กันยายน 2554

เรื่อง สถานีวิจัยปากช่องกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้แนะนำพันธุ์น้ยอยหน้า

10.2.55 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 42 ฉบับที่14,952 ประจำวันศุกร์ ที่ 9 กันยายน 2554

เรื่อง เลือซื้อ สัมโอรสาติอ่อยได้อย่างไร

10.2.56 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 42 ฉบับที่14,960 ประจำวันศุกร์ ที่ 17 กันยายน 2554

เรื่องเลือกซื้อเลือกกินส้มโอรสาติอ่อยอย่างไร (ตอนที่ 2)

10.2.58 หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ปีที่ 42 ฉบับที่14,973 ประจำวันศุกร์ ที่ 30 กันยายน 2554

เรื่อง การดูแลลำไยช่วงแตกใบอ่อน

10.3 ผลงานวิจัยผ่านโทรทัศน์

10.3.1 สถานีโทรทัศน์ ช่อง 5 รายการบุษบายามเช้า เรื่อง ปลูग्มะนาวในกระถาง

โดย นายพิชัย สมบูรณ์วงศ์

10.3.2 สถานีสถานีโทรทัศน์ ช่อง 5 รายการบุษบายามเช้า เรื่อง เยอบีร่ากระถาง

โดย นางสาวรังสิมา อัมพวัน

10.3.3 สถานีสถานีโทรทัศน์ ช่อง 5 รายการบุษบายามเช้า เรื่อง การเลี้ยงสุกรแบบธรรมชาติ (การเลี้ยงหมูหลุม) โดย นายสุกิจ ติดชัย

10.3.4 สถานีสถานีโทรทัศน์ ช่อง 5 รายการบุษยามเช้า เรื่องข้าวโพดหวาน 2 สี แม่โจ้ 84

โดย รศ.ประวิตร พุพานนท์

10.3.5 สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 รายการเกษตร HOTNEWS เรื่อง"เทคนิคการห่อผลมะม่วง

โดย นายพิชัย สมบูรณ์วงศ์

10.3.6 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 รายการตามทันเกษตร เรื่อง การปลูกไม้ผลในกระถาง

โดย นายพิชัย สมบูรณ์วงศ์

1.4.2 ภายนอกมหาวิทยาลัย

- วันที่ 9 – 11 กันยายน 2554 ร่วมจัดนิทรรศการในงานวันเกษตรลำพูน ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน จำนวนผู้เข้าชมประมาณ 1,000 คน

